

Psihosocijalne karakteristike oboljelih od psorijaze

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

Kod psorijatičnih bolesnika promjene na koži su vrlo izražene, kako na nevidljivim tako i na vidljivim dijelovima tijela što kod oboljelih izaziva poseban osjećaj stida koji vremenom kod ovih bolesnika dovodi do promjena koje su u direktnoj vezi sa oštećenjem psihe.

Bolest postepeno narušava postojeću psihološku ravnotežu a time dovodi i do narušavanja psihičkog stanja oboljelog.

Vrlo je važno da se bolesnik oslobođi svojih starih navika i privikne na "svoju" bolest kako bi se mogao ponovo vratiti u ranije stanje kada je bio zdrav i time vrati u normalno stanje svoju ličnost uspostavljajući novo stanje psihološke ravnoteže.

Zato mu je potrebna podrška kako u školi, na radnom mjestu, sredini u kojoj živi tako i u porodici što je i najvažnije za svakog oboljelog.

Poznato je da stres kod osoba sa genetskom predispozicijom ima veliki uticaj na pojavu psorijaze,a isto tako i na broj recidiva i njihovu težinu.

Samim saznanjem od kakve bolesti boluju, bolesnici se vrlo često povlače u "sebe", počinju da izbjegavaju radne obaveze, pronalaze razloge da se ne nalaze u društvu u kojem su se ranije nalazili, vrlo često nemaju povjerenja u terapiju i doktore koji su ih liječili, vremenom dolaze u sukob sa porodicom, radnim kolegama i na kraju sukob unutrašnji polako razdire i samu ličnost oboljelog.

Sve ovo dovodi do oštećenja psihe oboljelog, a samim tim i do smanjenja njegove kreativne i radne sposobnosti i volje za razne društvene aktivnosti. Vremenom oboljeli postaju ne samo psihički već i fizički invalidi kao npr. kod artropatske psorijaze.

Promjene na zglobovima su prisutne kod 5-10% ukupno oboljelih od artropatske psorijaze, što uz prisutne promjene (oštećenja) na noktima onemogućava oboljele u njihovim radnim obavezama i svakodnevnim aktivnostima.

Psihosocijalne karakteristike oboljelih od psorijaze

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

A kada se uzme u obzir da su promjene smještene na vidljivim dijelovima tijela (šake) to još više pogoršava već narušeni status oboljelog.

Poznato je da se psorijaza javlja najčešće u dobi od 20-30 godina života, a to je doba pune afirmacije ličnosti i na obrazovnom i na poslovnom planu, klinički izgled i hroničan tok bolesti ostavljaju trajne posledice, kako na medicinskom tako i na socijalnom polju ličnosti.

Oboljeli od psorijaze svoje lične i porodične probleme kao i probleme na radnom mjestu vrlo često pokušavaju riješiti uzimanjem alkohola, i vrlo često nakon toga postaju nekritični kako prema sebi tako i prema drugima, što još više otežava njihov položaj u društvu u kojem se nalaze.

Treba napomenuti da sredina najčešće ovakve bolesnika prima dobronamjerno bez prezira i potcenjivanja u smislu sažaljenja, jer su to uglavnom "zdrave" osobe, ali kada dođe do psihičkog pada ličnosti onda to obično ima pogubne posljedice na ukupni život oboljelih.

Naročito ako psorijatičari "zauzmu" stav da je bolest uzrok svim njihovim problemima, što vrlo često nije tačno, jer postoji veliki broj psorijatičara koji su uspješni poslovni ljudi, priznati stručnjaci u svom poslu i izuzetni roditelji i bračni partneri.

"Sukob u oboljelom" dovodi do sukoba sa porodicom, zatim na radnom mjestu, a psorijaza se pogoršava . Jer i pored toga što je psorijaza hronično psihosomatsko oboljenje, a emocionalni faktor samo koetiološki ipak u krajnjem stadijumu počinju dominirati psihosocijalni problemi.

Zna se da je bolest hroničnog toka, liječenje je dugotrajno i iziskuje velike količine skupih lijekova, dugotrajnu rehabilitaciju, materijalni troškovi su veliki ne samo za pojedinca nego i za društvo, a sve to psihički djeluje na oboljelog što pogoršava postojeće zdravstveno stanje oboljelog.

Ako se uzmu u obzir česta odsustvovanja sa radnog mjesta, promjene radnog mjesta, česta i

Psihosocijalne karakteristike oboljelih od psorijaze

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog

---

dugotrajna liječenja, strah od pojavljivanja bolesti kod svoje djece, onda se vidi da sve ovo dovodi do toga da bolesnici nerijetko postaju doživotni invalidi sa teškim socijalnim i medicinskim posledicama, koje su nažalost vrlo često irreverzibilne.

Psorijaza ostavlja ozbiljan emocionalni i psihosocijalni pečat na oboljelu osobu.

Ove osobe ispoljavaju osjećaje smetenosti, zbumjenosti, osjećaj stida i poniženja u interpersonalnim komunikacijama.

Ukoliko se psorijatičnim bolesnicima ne pridje kao prema intelektualno zdravim osobama, ili se njihov izgled počne tretirati kao nedostatak sa manjom vrijednosti ličnosti, suicidalne ideje nisu rijetkost u razgovoru sa oboljelim.